

ภาคผนวก ข
ถอดเทปการสนทนากลุ่ม

ถอดเทปการสนทนากลุ่ม

กลุ่มอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ คณะศึกษาศาสตร์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

อาจารย์ คนพูดที่ 1 : ผมขออนุญาตเป็นผู้ดำเนินรายการ สวัสดีครับ ผมอาจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิกศรี หัวหน้าโครงการวิจัย วันนี้เรามีกัน 2 คณะ คณะศึกษาศาสตร์และคณะวิทยาการจัดการ

อาจารย์ คนพูดที่ 2 : ในส่วนของคณะศึกษาศาสตร์เรามีหลายภาควิชา ก็จะมีอาจารย์จากสาขาการศึกษาตลอดชีวิต สาขาสังคม และสาขาภาษาไทย ของศึกษาศาสตร์จะมี อาจารย์ ดร.สุตา เป็นหัวหน้าโครงการ มีที่ปรึกษา 2 ท่าน คือท่าน รศ.สมประสงค์และ ดร.นิรันดร์ อาจารย์ท่านจะมาช่วยในส่วนของคุณภาพของโครงการทั้งหมด

อาจารย์ คนพูดที่ 1 : เรามีการทำโครงการร่วมกันเพื่อที่จะให้พัฒนาเป้าหมายโดยรอบ โดยเป้าหมายระยะต่อไปเค้าอยากพัฒนางานวิจัยในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งให้เป็นผล เพราะฉะนั้นโครงการวิจัยก็ได้มีการลงพื้นที่ 2 พื้นที่ และมีด้วยกัน 2 ส่วน ส่วนของผมคือเข้ามาทำศูนย์จัดการหมู่บ้านให้หมู่บ้านมีความเข้มแข็ง หมู่บ้านนี้เป็นมุสลิมและเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเคยเสด็จพระราชดำเนินมาพัฒนาหมู่บ้านที่นี่ เราก็เลยเห็นจุดของหมู่บ้าน ก็อยากจะใช้การท่องเที่ยวเป็นจุดในการพัฒนา เพราะหมู่บ้านนี้ก็เคยมีชาวต่างชาติปั่นจักรยานมา เราก็เลยจะทำการปั่นจักรยานตรงนี้ให้เป็นจุดท่องเที่ยว โดยการทำให้พื้นที่ตรงนี้ให้เป็นที่รองรับการจัดการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการจัดการศูนย์ ผมได้เข้าไปทำวิจัยในหลายๆส่วนมาแล้วปรากฏว่า ในหลายๆส่วนที่เกี่ยวข้องทางด้านส่วนราชการ นักปั่นจักรยานและในส่วนของชุมชนเองก็ยินดีต้อนรับ เพราะผู้ใหญ่บ้านท่านเป็นนักพัฒนา และอีกอย่างก็คือบอกกับลูกบ้านว่าพื้นที่นี้จะเป็นการรองรับในการจัดการท่องเที่ยวและก็มีมีการวางแผนในการปั่นจักรยานและก็มีมีการคิดว่าเราต้องมีจักรยานเราก็ต้องการจักรยานที่มีความทันสมัยแต่ก็ต้องใช้งบประมาณสูงมาก ก็เลยมีการติดต่อกับมหาวิทยาลัยศิลปากร เพชรบุรีในเรื่องของจักรยาน ซึ่งเป็นจักรยานตรงนี้เป็นของนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว แต่ไม่ได้นำจักรยานกลับบ้านและก็มีมีการประกาศและขอบริจาคแบบนี้ในทุกๆปี ผมก็เลยขอมาลงตรงนี้ 30 คัน แต่ 30 คันตรงนี้ต้องเป็นจักรยานที่ไม่ต้องซ่อมแซมเยอะ จักรยานก็จะมาจอดเรียงกันตรงศูนย์การบริหารจัดการตรงนั้น และทางวิทยาเขตเพชรบุรีได้มีโครงการมีการให้นักศึกษาทุกคนต้องลงพื้นที่เพื่อทำวิจัย เรียนรู้วิถีชีวิตและเศรษฐกิจพอเพียง และถ้าอาจารย์ท่านใดอยากมาศูนย์การเรียนรู้ก็มาปั่นจักรยานที่นี่ และก็จะให้นักศึกษาก็เข้ามาลงพื้นที่อยู่เรื่อยๆ จนกระทั่งเศรษฐกิจตรงนี้มีความเข้มแข็ง และกิจกรรมตรงนี้ก็จะเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาและ

มีความมั่นใจและความปลอดภัย และในภาพของจักรยานที่ผมวางไว้ก็คือ เมื่อเราปั่นจักรยานไปเรื่อยๆก็จะมีจุดแต่ละจุด ที่จะเข้าไปเรียนรู้วิถีวัฒนธรรม และก็อยากจะมีการแบ่งจักรยานเป็นทางเรียบและทางวิบาก และทางวิบากก็จะเป็นแบบจากจุดนี้ถึงจุดนี้ได้ก็เคลือบถนนเส้นทางนี้ เมื่อได้ในส่วนนี้ก็จะมีการโพสต์ลงเฟซบุ๊กก็จะเป็นการส่งเสริมประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวด้วย นี่ก็คือภาพที่อยากจะทำขึ้นมา การพัฒนายังยั่งยืนก็จะทำให้ชาวบ้านมีอาชีพ เมื่อมีอาชีพเป็นที่เรียบร้อยแล้วเราก็จะมาตีโจทย์ว่า อาชีพอะไรที่จะสามารถเป็นตัวที่จะทำให้เกิดความยั่งยืนในหมู่บ้านได้ก็ต้องเป็นอาชีพเก่าแก่ที่ชาวบ้านเคยทำ ก็คืออูฐบล็อกประสารจากเศษวัสดุธรรมชาติ และอีกส่วนก็คืออาจารย์จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ก็ทำถ่านจากต้นกระถิน ทั้งหมดคณะวิชาการจัดการก็จะนำไปจัดการให้และนำมาทำศูนย์การเรียนรู้ตรงนี้ มีการวางขายเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ของหมู่บ้าน บางอย่างถ้าเป็นนวัตกรรมใหม่เป็นสิ่งใหม่ เราก็จะร่วมกับชาวบ้านไปจดลิขสิทธิ์ หรือจะได้อนุสิทธิบัตรก็ได้และก็เอาไว้ที่หมู่บ้านนั้นเพื่อเอาไว้เป็นการพัฒนาต่อไป เพราะฉะนั้นโครงการของผมจะเป็นรูปแบบที่ร่อนนำแต่ละโครงการมารวมไว้ตรงที่ศูนย์การจัดการ มีการลงเว็บไซต์ มีสร้างเยาวชนขึ้นมาในแบบยุวมัคคุเทศก์ เพื่อในวันเสาร์อาทิตย์เค้าจะได้มาอธิบายสิ่งต่างๆให้กับนักท่องเที่ยว หรือให้มีการปั่นจักรยานนำนักท่องเที่ยวชมจุดต่างๆของหมู่บ้าน อันนี้ก็คือสิ่งที่อยากจะทำ และท้ายสุดชุมชนก็มีความยั่งยืนก็เพราะว่าจะสอนให้เยาวชนรักหมู่บ้าน และเราก็จะมีการทำเว็บไซต์ที่จะลิงค์กับ ททท. และนี่ก็คือภาพรวมทั้งหมด และผมก็ได้คุยกับทางผู้ใหญ่ มีการทำโปสเตอร์ที่เป็นรายละเอียดและอยากให้ชาวบ้านได้มาเรียนรู้ว่าเราไปทำอะไรมาบ้าง และผมก็ได้คุยกับท่าน ผอ. ท่านมีความเห็นว่าน่าจะมีการทำจุดพักจักรยานและจุดชมวิว และนี่ก็คือที่มาทั้งหมด

อาจารย์ คนพูดที่ 3 : จากข้อเสนอที่อาจารย์เล่ามา ผมก็รู้สึกว่าจะสามารถดำเนินการต่อไปได้ ผมได้เข้าไปคุยกับทางผู้ใหญ่ว่าบางทีสิ่งที่เราให้กับเค้า เรื่องของโครงการก็ดีแต่ถ้าสมมุติจะเข้าไปทำจริง ๆจะทำได้ไหม และชาวบ้านจะเห็นด้วยหรือไม่ แต่ผมเองก็ไม่มีปัญหาเพราะศูนย์ส่งเสริมที่ดีและทางศิลปากรก็มีงบประมาณอยู่แล้ว เเท่าที่ได้เข้าไปดูในสถานที่ก็ยังเป็นจุดที่น่าสนใจก็น่าจะสามารถทำได้ ถ้ามีการประชาสัมพันธ์ดี ๆก็น่าจะมีคนเข้ามาจัดเวิร์คแลนลี่ แล้วก็ทำให้เกิดศักยภาพ ตอนนี้ก็รู้สึกดีใจที่มีผู้ใหญ่หลายๆคนได้เข้ามาช่วย เพราะถ้านี้ก็มีโครงการแก้มลิงของในหลวงที่พระองค์ท่านทรงสร้างไว้ ก็จะสามารถให้ชาวบ้านได้เข้ามามีส่วนร่วมกันก็ขอฝากไว้เท่านี้

อาจารย์ คนพูดที่ 4 : โครงการนี้เป็นการร่วมมือของทุกภาคส่วน ทุกคณะที่ต้องช่วยกันคิดว่าจะสร้างอะไรที่ชุมชนได้บ้าง ทางเราก็คิดว่าถ้าจัดตรงนี้ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ท่องเที่ยวเป็นการเที่ยวแบบที่ได้ความรู้กลับไปด้วยเราจึงต้องขอความอนุเคราะห์ด้วย เพราะการทำตรงนี้เราจำเป็นต้องมีเนื้อหาประกอบด้วย เนื้อหาในส่วนนี้ก็จะเนื้อหาเชิงเรื่องราวว่าทำอะไรเกิดขึ้นได้อย่างไร และได้มีการประชุมกันว่าจะสอดแทรกเรื่องราวบริบทของชุมชนมุสลิมด้วยทางศึกษาศาสตร์เราทำเรื่องการจัดการความรู้ ก็อยากจะทำตรงนี้ด้วยในเรื่องฐานข้อมูลให้

ความรู้ได้นำมาใช้ต่อ แต่เรื่องที่น่าสนใจ คือเรื่องที่อาจารย์อยากจะให้นักศึกษาได้เข้ามาลงพื้นที่ ตรงนี้ เราก็มองว่าถ้าเราทำตรงนี้เป็นพื้นที่หลักได้แล้ว เราก็จะสามารถทำอย่างอื่น ๆ ได้ และทางภาคของเราก็จะมีการส่งเด็กไปทำในเรื่องของการจัดแหล่งเรียนรู้ เราก็คิดว่าตรงนี้น่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่สามารถทำได้

อาจารย์ คนพูดที่ 5 : เราต้องมองว่าในชุมชนนี้มีการเคลื่อนย้ายจากปัตตานีไปบ้านแหลม จากบ้านแหลมก็มาที่นี้ครั้งแรกประมาณ 80 ครอบครัวแล้วก็ขยายมาเรื่อยๆ แล้วตรงนี้ก็ เป็นพื้นที่ที่มาแล้วอยู่เฉยๆ คนขายก็ไม่รู้คนซื้อก็ไม่รู้แล้วก็มาจนกระทั่งจัดสรรให้ครอบครัวละ 11 ไร่ คือข้อมูลแบบนี้ เป็นสิ่งที่เราต้องการทราบ และเราต้องมีการร่วมมือกันกับชุมชน สิ่ง ที่มองเห็นจากสิ่งที่ได้ฟัง สิ่งที่ต้องการคือประวัติและคุณลักษณะบางอย่างที่ต้องศึกษาเพื่อการ นำมาใช้ประโยชน์ ผมลองไปศึกษาดูเล่นๆ เรื่องมัสยิดคือปกติมัสยิดในต่างประเทศมีอะไรที่เรา ไม่มีคือมัสยิดในต่างประเทศนั้นต้องมีอะไรที่แฝงอยู่ เพราะฉะนั้นเราจึงต้องไปหาที่มาที่ไปจาก ชาวบ้าน จริงๆ แนวคิดของโต๊ะอิหม่ามที่เสียชีวิตไปแล้วที่สามารถอธิบายได้ทุกอย่างเลย ประเด็นที่เป็นมุมมองของผมนั้น ผมมองว่าการที่เราจะสร้างตรงนี้ขึ้นมา มันมีวัฒนธรรมสืบ ทอด และในส่วนของชุมชนนี้เราทำให้เป็นเชิงสัญลักษณ์ออกมา ไม่ว่าจะเป็นด้านเครื่องแต่งกาย ด้านเรื่องอาหาร เมื่อคนมาก็จะได้มีโอกาสชิมรสอาหารของชาวมุสลิมด้วย ก็จะได้เป็นการทำ ประโยชน์ของชุมชนด้วย อีกประเด็นก็คือดอกไม้ ไม้หอมของมุสลิมเค้านิยมอะไรอันนี้ผมก็ไม่ ทราบ แต่ถ้ามีตรงนี้ก็จะได้เป็นเอกลักษณ์ด้วย ในส่วนของกิจกรรมการขี่จักรยานในส่วนนี้เราก็ จะต้องหาความหมายของการขี่จักรยานด้วย และมีการจัดกิจกรรมเป็นช่วงๆ เช่น ช่วงนี้ดูพันธุ์ ไม้ ช่วงนี้ดูนกอะไรแบบนี้ เป็นต้น ถ้าเป็นการจัดกิจกรรมในทุกๆ เดือนก็จะดี เดือนนี้ดูอย่างนั้น เดือนนี้ดูอย่างนี้จัดกิจกรรมกันต่อไปเรื่อยๆ เป็นสร้างเชิงสัญลักษณ์ เช่นปั่นจักรยานชม วัฒนธรรม ถ้าเวลามาเที่ยวแล้วได้ร่วมทำกิจกรรมก็จะรู้สึกสนุก แต่ถ้ามาเที่ยวแล้วมายืนดูอย่าง เดียวก็ไม่เกิดอะไร เราต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กิจกรรม แล้วอีกอย่างที่ผมมองเห็นคือ สมุนไพรของชาวมุสลิมที่ใช้ในการรักษาโรค ผมว่าถ้ามีคนจัดกิจการชุดการเรียนรู้ขึ้นมาได้ก็ น่าจะดี สามารถนำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ด้วย

อาจารย์ คนพูดที่ 6 : ผมสนใจตรงที่ว่าชุมชนตรงนี้เป็นชุมชนที่เกิดขึ้นใหม่ ผมสนใจ ตรงประเด็นแรกที่ว่าอาจารย์ได้พูด ถ้าเป็นชุมชนที่สร้างใหม่เราสามารถศึกษาได้หลายอย่าง เราจะ เริ่มต้นยังไง มีใครเป็นผู้ใหญ่ มีการรับเข้ามาอย่างไร ผมมองว่าตรงนี้เป็นพัฒนาการของการ พัฒนาชุมชน ถ้าเรารู้ภูมิหลังตรงนี้แล้วเข้ามาถึงสภาพปัจจุบันแล้วเราเข้ามาทำตรงนี้ ผมมองว่า ตรงนี้อาจจะเป็นจุดตัวอย่างจุดหนึ่งของชุมชนสร้างใหม่ที่เป็นชุมชนตัวอย่างของชุมชนที่พัฒนา ให้ชุมชนสามารถพึ่งตัวเองได้แบบเศรษฐกิจพอเพียง ประเด็นต่อมาที่ผมมองก็คือว่า ผมไม่ได้ เข้ามาศึกษาพื้นที่นี้ แต่ผมคิดว่าเราน่าจะมองพื้นที่สาธารณะของชุมชน เช่น ศูนย์อำนวยการ ศูนย์ การจัดการ หรืออาจจะเป็นศูนย์บริการนักท่องเที่ยวต่อไป มันอาจจะ เป็นจุดศูนย์กลางของการ ทำงาน การประสานงาน หรือการจัดการอะไรก็แล้วแต่ส่วนพื้นที่ที่อาจารย์พูดถึง เช่น เส้นทาง

จักรยานร้อยเมตร ผมมองว่าถ้าทำลานเป็นลานกิจกรรมหรือลานอื่นๆ หรืออาจจะเป็นส่วนลานที่มีเด็ก ๆ มาจัดกิจกรรม เราอาจจะจัดเป็นส่วนหย่อมเล็กๆ เป็นจุดเริ่มต้นแล้วค่อยๆ ขยาย หรืออาจจะปลูกต้นไม้สองข้างทางเส้นทางจักรยาน ผมคิดว่าถ้าเราเลือกและวางแผนให้ดี เวลาปลูกต้นไม้รอบๆ ก็จะสวยงาม สนามก็เป็นสนามที่เด็กๆ ออกมาเล่นก็พากัน และมีตลาด ตลาดนัด ตลาดชุมชน ต่อไปพอเรามีผลิตภัณฑ์เยอะๆ อาจจะผลักดันให้เป็นสินค้า OTOP แล้วดึงส่วนราชการต่างๆ ส่วนพัฒนาชุมชนต่างๆ เข้ามา ผมมองว่าชุมชนจะสามารถพัฒนาไปได้ นอกจากนั้นก็ยังจะเป็นตัวดึงดูดสมาชิกในชุมชนให้มาร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเรื่องตรงนี้ก็ถือเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าคนในชุมชนมีส่วนร่วมและมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจะผลักดันกิจกรรมอะไรก็ได้แล้วแต่ในเรื่องของการทำงานก็จะเป็นไปได้สูง เท่าที่ผมมองในเชิงพื้นฐานก็จะมีสิ่งเหล่านี้ก่อน

อาจารย์ คนพูดที่ 7 : ผมคิดว่าเราน่าจะสร้างศาลาหรือว่าอะไรตามจุดต่างๆ เราอาจจะทำหลากหลายรูปแบบหรือส่วนผสมอะไรก็ตาม เช่น หยู้าคา อีฐบล็อค ผมว่าน่าจะลองออกแบบที่หนึ่งประติมากรรมหรืออะไรก็ได้แล้วแต่ตามจุดต่างๆ มันก็จะเป็นจุดประชาสัมพันธ์ไปได้ในตัวว่าอีฐบล็อคพวกนี้จะทำอะไรได้บ้าง แม้กระทั่งจะเป็นอาคาร ห้องน้ำ เป็นบ้านชั้นเดียว

อาจารย์ คนพูดที่ 8 : เราอาจจะใช้อีฐบล็อคตรงนี้ไปปูพื้นเป็นลานใหญ่ๆ เป็นลานเดี่ยวๆ แต่ตรงนี้ยังอยู่ในขั้นตอนของการตรวจสอบ

อาจารย์ คนพูดที่ 9 : เราก้มีการเข้าไปสำรวจพื้นที่ในชุมชนว่ามีอยู่มากน้อยเท่าไร แล้วก็มีการสร้างอะไรก็ได้แล้วแต่ขึ้นมา

อาจารย์ผู้หญิง : เราก้อยากให้มีการจดบันทึกไว้ด้วยว่า ถ้าเราทำตรงนี้ถ้าใช้หยู้าคาจะมีปริมาณเท่าไร ถ้าใช้ไปไม้จะมีปริมาณเท่าไร เราอาจจะสร้างผลงานตรงนี้ขึ้นมา หรืออันนี้ใส่ไปไม้ อันนี้ใส่ซี่วียะหนอยในปริมาณ 5% อันนี้ซี่วี่ อันนี้ซี่แพะ แต่ตรงนี้เราก้ต้องมีเรื่องราว

ผู้ใหญ่บ้าน : ชุมชนแถวบ้านของผมก็ประมาณนี้มีการผสมลูกครึ่งกับปูนซีเมนต์

อาจารย์ คนพูดที่ 11 : อาจารย์ไม่ต้องทำเป็นสี่เหลี่ยมก็ได้ แต่อาจารย์ก็สามารถทำให้มันเหลี่ยมสี่กันได้แต่มันขึ้นอยู่กับส่วนผสม

อาจารย์ ผู้หญิง : สิ่งที่เราทำตรงนี้ก็ทำให้เกิดความหลากหลายขึ้นในตัวของผลิตภัณฑ์ มันเป็นการที่ทำให้คนที่เข้ามาดูเกิดความคิดสร้างสรรค์ด้วย เราก้จะเน้นการใช้วัสดุในท้องถิ่น

อาจารย์ คนพูดที่ 7 : ผมคิดว่าเราควรจะเน้นการใช้วัสดุในท้องถิ่น เพราะถ้าเราจะให้ชาวบ้านเค้าทำ มันก็ต้องเป็นวัสดุที่ใช้ในท้องถิ่นที่หาได้

อาจารย์ คนพูดที่ 1 : เท่าที่ผมเข้าไปดู ผมเห็นเค้าใช้ซี่วี่ผสมกับดินมาสร้างบ้าน แต่ถ้าเค้ามีส่วนผสมปูนขาวใส่เข้าไป มีซี่เก้าใส่เข้าไป และเขาก้ไม่ใช่ซีเมนต์ ใช้ซี่เก้ากับปูนขาวผสมกันเข้าไปใช้แทนการใช้ซีเมนต์ แล้วก็ใช้ไม้ไผ่เป็นโครงแล้วก็นำมาโปกไปเรื่อยๆ แล้วเค้าก็โปกด้วยการเอาน้ำมารดและเอาพลาสติกหุ้ม อันนี้เป็นการบ่มตามธรรมชาติพอบ่มแล้วก็จะแข็ง ในส่วนเลนจักรยานของมกก็จะมีหญ้าแฝกแซมเข้าไปด้วย แต่ตรงนี้ก็จะมีงบประมาณ ในร้อยเมตรก็

จะมีเป็นจุดเป็นจุด แล้วอาจารย์ที่สงขลาเค้าก็ทำบ้านจากใบตาลก็เป็นในเรื่องของภูมิปัญญา จากที่ชาวบ้านใช้ใบตาลทำบ้านอยู่ได้ประมาณห้าปี อาจารย์ท่านก็พัฒนาบ้านจากใบตาลให้อยู่ได้สิบปี ผมเลยคิดว่าสับหญ้าไม่ต้องละเอียดมากแต่ทำเป็นตัวกาก ชัดมันแล้วเข้าซอเพื่อตกแต่ง แล้วทำเป็นผลิตภัณฑ์ให้คนที่เข้ามาเที่ยวได้ซื้อกลับไป ผมก็คิดว่าน่าจะเป็นการสร้างรายได้ให้ชุมชนได้ด้วย

อาจารย์ คนพูดที่ 7 : อย่างนี้ก็เท่าเป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับชาวบ้าน แต่ถ้าเกิดทำแล้วขายดีคนอยากได้เราก็กทำให้ไม่ทันอีก แต่เท่าที่อาจารย์พูดมาก็ถือว่าโอเค ทำเป็นอะไรเล็กๆน้อยๆไว้สำหรับแต่งสวน

อาจารย์ คนพูดที่ 5 : เราก็คงมาเรื่องมัสยิดและสมุนไพรมานะ

อาจารย์ คนพูดที่ 7 : เรื่องที่อยากหารื้อวันนี้ก็คือว่าชาวบ้านก็ต้องมีรายได้ เพราะฉะนั้นจักรยานก็เป็นส่วนหนึ่งที่เราจะทำให้เกิดขึ้นได้ ตอนแรกผมก็คิดว่าจะทำอะไรดี ที่จะทำให้ชาวบ้านมีรายได้ ที่คิดอยู่ก็มีเรื่องอาหาร เรื่องแพะที่นำขึ้นมาเป็นผลิตภัณฑ์ ส่วนตลาดผมก็มองไปที่ตัวของมหาวิทยาลัย ศิลปากรเราก็ทำเป็นตลาดขายของให้มีรายได้ แต่จะสำเร็จหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับสองสามเดือน และปีแรกที่มีคนเข้ามา แต่ถ้าไม่มีเลยก็อยู่ไม่ได้ ผู้ใหญ่บ้านเอาลูกชาวบ้านมาช่วยก็มีร่วมมือกันได้ แต่ถ้าเราทำของมาขายได้ เอามาทำเป็นอาชีพได้ก็โอเค แต่ที่สำคัญก็คือโชคชะตาก็มีหลายๆขณะเข้ามาช่วย และมีการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ปั่นจักรยาน วอร์คแลนลี้ก็ได้ และก็มีการทำอะไรเล็กๆน้อยๆเพื่อให้มีรายได้เข้ามาสู่ชุมชน

อาจารย์ ผู้หญิง : เราก็ต้องมีการร่วมมือกันในเรื่องต่างๆเช่น เรื่องต้นไม้ดอกไม้ และในเรื่องต่างๆด้วยแต่ถ้าจะให้เรามาปลูกให้รดน้ำให้ด้วยก็ไม่ได้ เพียงแต่เราต้องขอความร่วมมือจากชุมชนให้เข้ามาช่วยกันทำ และเราก็มาช่วยกันในเรื่องของการทำผลิตภัณฑ์

อาจารย์ คนพูดที่ 7 : เราต้องมีการทำอะไรที่ให้นั่นยั่งยืน เมื่อแรกๆถ้ามีคนเข้ามาเที่ยวก็ดี

อาจารย์ ผู้หญิง : เราก็มีการประชาสัมพันธ์และเกิดการสร้างกระแสขึ้นมา โดยเริ่มจากนักศึกษาศิลปากรมาช่วยกันสร้างกระแสให้เกิดขึ้น ปีแรกๆคนอาจจะมาไม่มาก แต่พอไปเรื่อยๆเรามีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย มีการจัดกิจกรรมต่างๆก็เกือบสองปี ก็ดีขึ้น แต่งานตรงนี้เราต้องใช้เวลาเราต้องมุ่งมั่น

อาจารย์ คนพูดที่ 7 : ในเรื่องของต้นไม้ก็จะมีทั้งต้นใหญ่ๆและต้นเล็ก และก็ไม้ต้นไมที่เป็นสมุนไพรมานะ ถ้าเรานำมาเพาะปลูกก็น่าสนใจ เรามีการตลาดเข้ามาช่วยด้วย มีการจัดทำทางวิชาการ มีการจัดแหล่งเรียนรู้ แต่สิ่งที่ผมอยากให้เกิดขึ้นคือเรื่องภูมิทัศน์ ความเป็นธรรมชาติให้มีความสวยงามที่เป็นธรรมชาติ

อาจารย์ คนพูดที่ 5 : เราน่าจะหาช่างภาพฝีมือดีๆ มาถ่ายภาพวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม เหมือนกับที่ภูกระดึง คนไปเที่ยวก็เพราะเห็นภาพที่ถ่ายภูกระดึงว่าสวยแค่ไหน หลังจากนั้นคนพากันไปเที่ยว เหมือนตลาดน้ำดำเนินสะดวก พอฝรั่งเห็นรูปเค้าก็ถือรูปมาแล้วบอกว่าเค้า

ต้องการไปเที่ยวตรงนี้ ผมว่าถ้าเรามีภาพที่สวยงาม ก็จะเป็นตัวช่วยในการประชาสัมพันธ์เส้นทางจักรยาน

อาจารย์ คนพูดที่ 1 : ตอนนีทางผู้ใหญ่ก็มีการจัดตั้งคอมพิวเตอร์ มีการอัพโหลดรูปขึ้น

อาจารย์ คนพูดที่ 5 : ผอ.อาจจะมีการจัดประกวดภาพถ่าย เราก็จะได้ภาพที่สวยงาม เพราะทุกคนตั้งใจถ่ายและจัดการให้รางวัล

อาจารย์ ผู้หญิง : มีการให้รางวัลกับภาพถ่ายตรงนั้น และนำภาพเหล่านั้นที่ได้รางวัล มาทำเป็นโปสการ์ดขาย นำมาสกรีนลงเสื้อ

อาจารย์ คนพูดที่ 7 : เราก็นำภาพที่สวยงามที่ได้จากการประกวดนั้นมาจัดไว้ในแต่ละมุม และทำโปสการ์ดเล็กๆขาย แล้วก็ทำไว้ตามเส้นทางจักรยาน พอเข้ามาดูก็ดูว่ามีรูปสวยๆนั้นได้ จัดอยู่ตรงไหนบ้าง คนเข้ามาก็จะดูเลยว่า เราต้องเข้าไปดูอะไร ตรงนี้สวยก็ต้องเข้าไปดูตรงนี้

อาจารย์ คนพูดที่ 5 : เราก็มีการจัดมุมสำหรับการถ่ายภาพวิวทิวทัศน์เตรียมไว้ได้เลย ภาพที่ชนะการประกวดก็อาจจะทำเป็นอิงค์เจ็ทใหญ่ๆ นำไปไว้ตรงทางเข้าเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ แต่เวลาถ่ายภาพวิวทิวทัศน์ก็ต้องขึ้นอยู่กับสถานที่ เวลา เข้าสายบ่ายเย็น คือถ้าไม่นั้นพอเวลา มาถ่ายก็จะถ่ายไม่สวยแบบภาพที่ชนะการประกวดเพราะเรามาไม่ตรงเวลา ฝากอาจารย์อีกเรื่อง ก็คือเรื่องของการทำโลโก้ คำคมสามพยางค์มันควรจะมีอะไร เพื่อดึงดูดและโดนใจคนที่เข้ามา ผอ. : วันนี้ก็ได้รับความร่วมมือจากคณะศึกษาศาสตร์และคณะวิทยาลัยจัดการของมหาวิทยาลัย ศิลปากร และมีที่ปรึกษาอีกท่าน ที่ได้เข้ามาคุยกัน เกี่ยวกับในเรื่องนี้ว่าเราจะทำอะไรกัน เช่น การขี่จักรยาน การสร้างอาชีพ การสร้างรายได้

อาจารย์ คนพูดที่ 1 : ประมาณมกราคมก็จะมีเราเข้าไปร่วมมือกัน ลงพื้นที่พัฒนา และมีการนำเสนอเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงตามแบบในหลวง มีประวัติชุมชน มีการสร้างบ้าน จากวัสดุ

อาจารย์ คนพูดที่ 7 : เราต้องมีการจัดเอกลักษณ์ของแต่ละชุมชนด้วยว่ามีอะไรเด่น เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของชุมชน

ผู้ใหญ่บ้าน : ผมก็จะจัดประชุมในหมู่บ้าน ผมก็จะได้สอบถามเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ผมอยากให้ คนในชุมชนได้มีส่วนร่วม ความภูมิใจของหมู่บ้านผมคือ ได้หมู่บ้านอันดับที่ 1 ของอำเภอ เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจต้นแบบ จุดแรกที่ได้ ก็คือเรื่องของความร่วมมือ และถ้าจะไปหมู่บ้านผม ก็ไป หมู่ที่ 8 เป็นหมู่บ้านโครงการพัฒนา

อาจารย์ คนพูดที่ 5 : คืออะไรต่างๆที่น่าสนใจ อย่างเรื่องสามพยางค์ อาจจะเป็น สาม มัธยม สามมหัศจรรย์ อะไรก็แล้วแต่เพื่อที่จะให้มันจำได้ง่ายขึ้น และมีเรื่องราวมากมาย

ผู้ใหญ่บ้าน : ถ้าพอเรามีโครงการแบบนี้เข้ามา เราก็ต้องมีการประชุมกับลูกบ้าน เพื่อตอนทำการต้อนรับและเป็นเจ้าบ้านที่ดี และรับนักท่องเที่ยวเข้ามา เราต้องทำชุมชนให้สะอาด สุข สงบ แล้ว ชุมชนของผมก็มีคนข้างนอกเขาจะเข้ามาทักในหมู่บ้าน

อาจารย์ คนพูดที่ 5 : ทฤษฎีขยะของผมอย่างหนึ่งก็คือว่า ถ้าไม่เห็นว่ามีขยะอยู่ที่ชุมชน ก็ไม่ต้องคิดหนัก แต่ถ้ามีขยะอยู่ที่ชุมชนเราก็ต้องคิดว่าทำยังไงให้ขยะหมดไปให้ได้ เราก็ต้องแก้ไขไปเรื่อยๆ

ผู้ใหญ่บ้าน : ที่หมู่บ้านก็มีผักที่กำลังจะออกก็มี ยอดสะเดา ผักบุ้ง สายบัว ดอกขี้เหล็ก ลูกบ้านผมก็เก็บผักเหล่านี้ไปขายเป็นอาชีพได้ และก็มีนักท่องเที่ยวเข้ามาดูงานต่างๆในหมู่บ้าน พวก หมวก กระเป๋าอะไรประมาณนี้

อาจารย์ คนพูดที่ 5 : ถ้าเรามีคนหลายๆกลุ่มเอาไอเดียมารวมกันก็ดี

การสนทนากลุ่มระหว่างคณะผู้วิจัย ผู้นำชุมชนและประชาชนในชุมชน

ผู้ชาย1:ที่เลี้ยงก็มีบางส่วนมันก็ยังมืออยู่ที่ปล่อยเป็นสาธารณะ

ผู้หญิง1:ปาก้อยบอกว่ามีไอดีจะทำเป็นหญ้าแฝก ตาม เส้นทาง

ผู้ชาย1:ดีเพราะว่าหญ้าแฝกพอเราปลูกไปแล้วตัดแต่ง มันก็จะสวยดี

ผู้หญิง1:ใช่ค่ะ และถ้าสมมุติว่าคือมันจะมีตรงจุดหนึ่งที่นายหลวงเคยมาปลูกไว้ให้ใช้ไหม

คะ

ผู้ชาย1:ใช่ครับใช่ อันนั้นส่วนป่าหญ้าแฝกอยู่แล้วครับ

ผู้หญิง1:ใช่ค่ะคือก็เลยอาจจะเอาตรงนี้ค่ะ มาทำแล้วก็ ตามร้านค้าหรือที่ต่างๆ มีขาย
หญ้าแฝกที่แบบว่าเยอะๆที่แบบเอามาทำหลังคาได้เลย พอมีไหมคะ

ผู้ชาย1:หญ้าแฝกตอนนี้ ไม่ค่อยมีนะ

ผู้หญิง1:ไม่ค่อยมีใช้ไหมคะ

ผู้ชาย1:ของจำเขียงแกก็ยังไม่รู้ยังทำอยู่หรือเปล่า แกขายนะ แกปลูกขายแต่ก็ไม่มีมีรีเปล่า
มีไหม. ติดต่อให้เขาขายไปที่และนะเป็นหมื่นๆตัน ไปเพาะขาย

ผู้หญิง2:เค้าทำเป็น งวดๆ

ผู้ชาย2:ใครทำเป็นบ้าง หญ้าคา

ผู้ชาย1:หญ้าคามีกินทำเป็น

ผู้ชาย2:อ่ามันแหละแล้วก็ให้มาตัด

ผู้ชาย1:ไม่ใช่เขาจะเอาหญ้าแฝกไป

ผู้หญิง2:ใกล้ๆกันนะ หญ้าคากับหญ้าแฝกนั้น

ผู้ชาย1:เอาหญ้าแฝกมาทำแทนหญ้าคาไป บ้านลุงลอมมีไหม หญ้าแฝก แกเพาะไว้เยอะ
ไหม มีไหม

ผู้ชาย2:ไม่มี

ผู้ชาย1:ใครมีบ้าง

ผู้ชาย2:เราต้องใช้หญ้าแฝกในพื้นที่เราที่แหละ ขอเขาตัด

ผู้หญิง2:ในปศุสัตว์มีไม่มาก

ผู้ชาย1:มันจะได้สร้างถ้าเราตากเยอะ เราต้องเว้นไว้ประมาณซักสอง2สอ ก แล้วตัด
ข้างบนมานี้เราทำหญ้าคา เราต้องปล่อยสูงมาก ปล่อยสูงมันก็จะออกดอกนะช่วงนี้

ผู้ชาย2:หน้าศูนย์เราเยอะ

ผู้หญิง2:เค้าจะเอาไว้โชว์

ผู้ชาย1:ไปขอตัดเขาได้ ไปขอตัดยอด

ผู้ชาย2:เขาไม่ได้โชว์ ไอยาวๆ เราไปตัด ดีชะอีกซิ ถ้าจะได้ไม่ต้องให้คนงานเขาลงมาตัด

ผู้หญิง1:อ้อ

ผู้ชาย1:จะได้ยาวไม่มากหรือครับเพราะหญ้าคา มันต้องเอามาทบ ทบแล้วงอกกลับลงมาถึงจะเอาเชือกขมวดกลับไป

ผู้ชาย2:หญ้าคาเค้าสาางเอาโคนออก

ผู้ชาย1:ก็ สาางก็ใช่แหละ

ผู้ชาย2:ก็ไม่ต้องเลยใช่ไหม มาเราก้ทำได้เลย

ผู้หญิง1:อืม

ผู้หญิง2:ฉันมีมัดใหญ่ ฉันก็ทำอะไรต่ออะไร

ผู้ชาย2:ทำได้ไหม ทำได้เปล่า

ผู้ชาย1:ทำได้

ผู้หญิง2:ฉันทำสามเหลี่ยม ทำเปียทำอะไร ทำได้

ผู้ชาย1:ทำได้หลายคนครับ

ผู้ชาย2:เอ้ออ นั่นแหละ แล้วเราจะเริ่มกันเมื่อไหร่

ผู้ชาย1:เดี๋ยวซีใจเย็น หม่อมพอเริ่มและจะทำเลย ฮ่าๆ

ผู้หญิง1:ฮ่าๆๆ คือตอนนี้คะ เดี่ยววันนี้จะมาประชุมกับผู้ใหญ่ใช่ไหมคะ ว่าสรุปแล้ว จุดเส้นทางมีตรงไหนบ้างแล้วจุดไหนที่เราจะพัฒนาบ้าง ตอนบ่ายอาจจะเดินแต่ละจุด คะ แล้วก็ดูว่าจุดนี้จะทำอะไร จุดนี้จะทำอะไรบ้าง

ผู้ชาย1:อ้อออ

ผู้หญิง1:อย่างเช่นตรง อ่าจุดตรง ร.6ใช่ไหมคะ

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้หญิง1:ก็คือ อาจจะมีการขุดลอกคลอง อาจจะมีการทาสี ปรับภูมิทัศน์อะไรอย่างนี้คะ เพราะว่าเราจะมีเด็กจากทางมหาลัย มาลงมา5รอบ รอบละ100คน ก็คือลงมาช่วย มาทำในชุมชน คะ คือหลังจากทำแล้วเราก็จะไม่ทิ้ง เพราะเราจะมีโครงการ ซีเอสอาร์จากทาง มหาลัย คือทางมหาลัยเขาจะมีโครงการลงชุมชนอยู่แล้ว

ผู้ชาย1:ต้องดูแลด้วย

ผู้หญิง1:ใช่คะ ก็คืออาจจะมีตามรายวิชา จะพาเด็กมาลง

ผู้ชาย1:มาลง ปรับพื้นที่

ผู้หญิง1:ปรับภูมิทัศน์เรื่อยๆแล้วก็จะมาสารต่อเหมือนว่าจะพาเด็กมหาลัยมา เอารายได้มาให้คือพาเด็กมาป็นจักรยาน

ผู้ชาย1:ป็นจักรยานด้วย

ผู้หญิง1:ศึกษาด้วย ก็รอบละ100คน เทอมหนึ่งก็มีประมาณ 2-3ร้อยคนคะที่จะมาลง ก็จะมีรายได้ส่วนหนึ่งจากทางนักศึกษา มหาลัย ก็คือที่จะต้องมาที่นี้ด้วยในรายวิชา เค้าก็จะมีระบุไว้เลยว่าจะต้องมาศึกษาที่นี้ละ

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้หญิง1:อะไรอย่างนี้คะ แล้วถ้า สคบ.ถ้าสมมุติว่าโครงการนี้ทำแล้ว เสร็จเรียบร้อยแล้ว ทางสคบ. เค้าจะให้ที่นี้เป็นที่ศึกษาดูงานวิจัยของสคบ.อีกที่หนึ่ง

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้หญิง1:เพราะว่าอันนี้เรา ขอทุนวิจัยจากทางสคบ.มา

ผู้ชาย1:อ้อครับ สคบ.นี้เขาก็เคยมาประสานตั้งแต่ผมเป็น ผู้ใหญ่ใหม่ ๆ

ผู้หญิง1:อ้อ

ผู้ชาย1:เคยมาร่วม ทำวิจัยในหมู่บ้าน คนตรงนั้นในชุมชน ตั้งแต่สมัยนั้น

ผู้หญิง1:อ้อฮิ เค้าก็เลย ถ้าตรงนี้นั้นเรียบร้อยแล้ว ลงตัวแล้วเค้าก็เลยจะ เอาตรงนี้เป็นที่ศึกษาดูงาน มันก็จะต่อยอดไปได้เรื่อยๆ อย่างที่เล่าให้ผู้ใหญ่ฟังตั้งแต่แรก ก็คือ เกี่ยวกับเราจะมี การ ประมาณเดือนมกราคม ก็จะมีการส่งมอบจักรยาน ไซ้ไหมคะ

ผู้ชาย1:อ้อฮิ

ผู้หญิง1:แล้วก็พอมาส่งมอบจักรยาน อาจจะมีตัวแทนรองอธิการ

2.ครับ

ผู้หญิง1:มาส่งมอบให้ แล้วก็ มาดูว่ามันจะต้องซ่อมบำรุงตรงนี้ ซ่อมบำรุงเราก็จะมีบ แต่อาจจะให้ ชาวบ้านคะ มาช่วยกันซ่อม แต่ค่าวัสดุอุปกรณ์นี้ ทางมหาลัยจะเป็นคนซื้อมาให้ และก็มาซ่อมบำรุง แล้วพอซ่อมบำรุงแล้วคือความจริง ทางมหาลัยเค้าจะเร่งด้วยว่า ให้ทัน ปัน เพื่อพ่อ

ผู้ชาย1:ปันเพื่อพ่อ อ้อ ไม่ทัน

ผู้หญิง1:คือความจริงจักรยานลงมาช้า

ผู้ชาย1:ถ้าจักรยานทันก็ดีครับวันที่5นี้

ผู้หญิง1:ใช่คะ ไม่ทันคะ

ผู้ชาย1:ถ้า ทันนะ ผมคิดนะ ถ้าทัน วันพ่อ ปันเพื่อวันพ่อ ถ้าทางผู้ว่ามาเปิดงาน ขอตนนี้ ผมว่ายิ่งดีใหญ่

ผู้หญิง1:ใช่คะ พอดีจักรยานต้องรอทางในมหาลัย ก็คือจักรยานเป็นจักรยานที่เด็ก ๆ ที่จบออกไปแล้วคะ

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้หญิง1:เค้าเอาไว้ที่นี้ แล้วก็จะมีพอ พอปล่อยไปสักพักประกาศหาเจ้าของไม่ได้

ผู้ชาย2:เห็นข้างๆ เต็มไปหมดเลย

ผู้หญิง1:ใช่คะ

ผู้ชาย1:นั่นแหละ นี่แหละทำเรื่องไป

ผู้หญิง1:นั่นแหละค่ะ เค้าจะเอาตรงนั้น มาซ่อมให้ที่นี่

ผู้หญิง2:ไม่ทัน

ผู้ชาย1:ไม่ทัน

ผู้หญิง2:เอามาบางส่วนก่อนไม่ได้หรือ

ผู้ชาย1:แต่พวกเราจะปั่นก็ได้นะ แต่ก็ต้องเสียตั้งค้ค่าเช่า อยู่บ้าน เช่าออกกำลังกาย จะไปปั่นไป จ่ายค่าเช่าไปปั่น ตามจุดไปนี่แหละ

ผู้หญิง2:และรถของเราเอง ต้องเสียเปล่า

ผู้ชาย1:เสียชิ คือเราทำเพื่อให้เอาเงินเข้าส่วนกลาง

ผู้หญิง1:อย่างถ้านักท่องเที่ยว ที่ปั่นจักรยานมาเอง ก็เอาจักรยานเค้าจอดไว้

ผู้ชาย1:ฮ่าๆๆ

ผู้หญิง1:ถ้าปั่นในหมู่บ้านเรา ก็จะต้องเอาจักรยานเราเท่านั้น

ผู้ชาย1:โหะโหะโห้ย ถ้าเกิดจักรยานเรามันคุณภาพสูงไปปั่นจักรยานเค้าไม่ได้

ผู้หญิง2:อย่างของเค้าคันละหมื่น

ผู้หญิง1:เราก็คจะมี2แบบ แต่ถ้าเป็นทางวิบากเค้าอาจจะใช้จักรยานเค้าอีกคันหนึ่ง

ผู้ชาย1:ใช่ๆ

ผู้หญิง1:คือถ้าจะไปทางเขา ลัดเขา อย่างนั้น

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้หญิง1:อาจจะมียี่ห้ออีกทางหนึ่ง แล้วอย่างตรง อ่างน้ำคะ อาจารย์เค้ามองว่าถ้ามีการปลูกหญ้าแฝกตรงเขื่อนแล้วก็ปลูกไผ่ทุ่งปอเทืองมาลงมันมีความเป็นไปได้ไหมคะผู้ใหญ่

ผู้ชาย1:อ้อ ช่วงนี้ ถ้าช่วงนี้ผมว่าเป็นไปได้มันน้อยเพราะว่า หนึ่งน้ำมัน ฝนไม่มี ถ้าฝนไม่มีมันเข้าฤดูหนาว แต่พอต่อฤดูแล้งนี้ น้ำที่ลดย่อยก็พอเทือง มันอยู่ในช่วงเราหาช่วงฝนไว้

ผู้หญิง1:อือฮิ

ผู้ชาย1:ปอเทืองขึ้นแล้ว ไม่มีปัญหา ที่นี้ปอเทืองยังไม่ขึ้น ไปหว่านปุ๊บไม่เจอฝนไม่เจอน้ำเลย ผมกลัวจะไม่ขึ้นนะครับ

ผู้ชาย2:ฝนหมดไปแล้ว

ผู้ชาย1:ฝนหมดไปแล้ว นี่ทางเค้าประกาศว่าอีก17วันนี้ถ้าฝนไม่ตกก็คือ เข้าฤดูหนาวแล้ว

ผู้หญิง1:อือฮิ

ผู้ชาย1:ยังวิกฤติหว่านลูกบ้านผมนะ หว่านเรื่องน้ำ เพราะว่าบ่อบาดาลน้ำมันก็จะแห้ง น้ำในสระนี้ก็แห้ง

ผู้หญิง1:ค่ะ

ผู้ชาย1:ทีนี้ก็ต้อง विकฤติ ชาวบ้านก็ต้องซื้อน้ำมันก็คุยกับท่านนายอำเภอนี้มาทำโครงการไว้ที่บ่อนี้ครับ อยากให้เป็นไปได้นะ หญ้าแฝกมันปลูกง่ายกว่า หญ้าแฝกนี้พูดถึงว่าปลูกนี้เรากี่

ผู้หญิง1:มันไม่มีน้ำมันก็อยู่ได้ใช่ไหมคะ

ผู้ชาย1:ใช่ครับ อาจจะลดน้ำงวดแรกที่ปลูกใหม่ๆสักครั้งหนึ่ง แต่ว่าหญ้าแฝกปลูกข้างนอกได้ ตามถนนที่ตามพื้นที่ตามจุดได้ แต่ถ้าจะปลูกตามหมู่บ้านนี้ผมก็ยังไม่มั่นใจว่าแพะจะกินหญ้าแฝก

ผู้หญิง1:ฮึๆ

ผู้ชาย1:แพะกินหญ้าแฝกนี้มันจะเหลือไหม แต่ตรง ร.6 ไม่กินนะ หรือมันมีของกินมากก็ไม่รู้

ผู้หญิง2:หญ้าแฝกมันมี2แบบ

ผู้ชาย1:แฝดขม

ผู้หญิง2:แฝดขม มันจะไม่กิน ถ้าเราเอาแฝก

ผู้ชาย1:แฝดนี้ม แฝกดอ แฝกนุ่มใช้มะ

ผู้หญิง2:เออๆ ถ้าเอาแฝกไม่ขมนี่มันกิน.

ผู้ชาย1:กินใช่

ผู้หญิง2:ต้องเอาแฝกที่

ผู้ชาย1:เอาแฝกที่มันขม แต่ที่นี้มัน ถ้าจะเอาแฝกจริงๆเราก็กทำเรื่องขอไปที่ พัฒนาที่ดินนี้ถ้าได้พัฒนาที่ดินมาเราอาจจะใช้กันเองกะชาวบ้านร่วมกันก็ได้

ผู้หญิง2:แพะมันคงกินหมดและ ขมหรือไม่ขม

ผู้ชาย1:แต่ว่าตรงเราคงไม่กินนะ

ผู้ชาย3:ก็แปลว่าช่วงนี้สำรวจเส้นทาง ที่จะทำนะ แล้วก็พอ

ผู้หญิง1:ทำพื้นที่ไว้ก่อน

ผู้ชาย3:ทำพื้นที่ไปบ๊ีบเดี๋ยวก็จะ

ผู้ชาย1:ทำเรื่องไปขอที่พัฒนาที่ดินได้ หญ้าแฝก เค้ามี

ผู้หญิง1:คะ

ผู้ชาย3:แล้วก็เอามาบ๊ีบก็ ให้นักเรียน

ผู้ชาย1:นักเรียนด้วย ชาวบ้านบ้าง บางส่วนอะไร

ผู้หญิง2:มาปลูกวันพอ

ผู้ชาย2:ก็มาปลูกวันพอก็ได้

ผู้หญิง1:อ่าใช่

ผู้ชาย1:อ่า วันพอนี้อาจจะปลูกก็ได้

ผู้หญิง1:อ่าฮะ

ผู้ชาย1:ถ้าเป็นอย่างนั้นนี่ผมทำภาพดู ผมจะขอหม้ออื่นมาด้วย หมูละสัก10คนก็ยังดี
กำหนดผมขอสิ ขอแรงผมไปแล้วผมก็ต้องขอกลับมั้งสิ บอกกำหนด

ผู้ชาย3:อ่า ขอหม้อละ

ผู้ชาย1:ผมก็เอาคนภายในตำบลเลย หมูละ10ก็ก็ยังดี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำหนดอะไร
อย่างเงี้ยะ

ผู้ชาย2:ตุลา พฤตจิกา ธันวา ทันนะ

ผู้หญิง1:ทัน อีฮี้

ผู้ชาย2:ถ้าเราทำจริงนะ

ผู้หญิง1:อาฮี้ะ

ผู้ชาย1:จริงสิ ถ้าหญ้าแฝกแพะคง. โครงการนี้ไม่ใช่เพ็งทำนะ เขาคุยกันมาหลายรอบ
แล้ว

ผู้หญิง1:หลายรอบแล้ว

ผู้ชาย1:และก็ไม่ใช่โครงการนี้โครงการเดียวด้วยนะ มีเรื่องนางแพร์ มีเรื่อง

ผู้ชาย2:คุยกันวัน ฟันเฟินหน้าหายหมดแล้ว

ผู้ชาย1:อ่าฮา

ผู้หญิง1:อ่าฮา

ผู้ชาย4:พอไปวิบากหน่อยเร็ว

ผู้หญิง1:พาไปวิบากรอบหมู่บ้าน

ผู้หญิง1:นี่ให้เค้าไปวิบากมา

ผู้หญิง1:เพราะว่า พอทำตรงนี้เสร็จแล้วใช้ไหมคะ อยากให้ผู้ใหญ่อะคะ อาจจะมีศูนย์ ตั้ง
ศูนย์ศูนย์หนึ่ง คือและก็ทำเรื่อง ขอคอมพิวเตอร์จาก ทางมหาลัย ทำหนังสือไปเหมือนตอนขอ
จักรยานอะคะ

ผู้ชาย1:ศูนย์ เดี่ยวผมก็ น่าจะใช้สถานที่ตรงเจียรระโนพลอยนี้แหละ เดี่ยวทำให้มันดีอีก
นิดหนึ่ง

ผู้หญิง1:คะ

ผู้ชาย1:เราก็แจ้งไปทาง ผอเจียรระโนพลอย ให้แกลงมาด้วย และก็ทาง ดร.ดาวก็มาก็
อาจจะใช้ตรงนี้เป็นที่รวม เป็นที่มีห้องเก็บของ กุญแจ เพราะจะใช้สถานที่บ้านผมทำเป็นศูนย์
มันก็จะไม่เหมาะสม ใช้ที่กลางดีกว่า

ผู้หญิง1:ส่วนกลาง เพราะว่า ก็จะมีบริจาค ให้ทางมหาลัยอะคะคอมพิวเตอร์3เครื่อง มา
ตั้งไว้ที่นั่นเลย แต่ว่า ผู้ใหญ่ต้องทำหนังสือ

ผู้ชาย1:ทำหนังสือไป

ผู้หญิง1:ใช่คะ แล้วพอ ทำตรงนี้แล้วเค้าจะมีทำเว็บไซต์แผนที่ท่องเที่ยวของที่นี้อะคะ

ผู้ชาย1:บอกคนไว้เลย

ผู้หญิง1:ใช่ค่ะ แล้วก็เค้าจะเชื่อมกับทาง ททท. ด้วย

ผู้ชาย1:อ้อออ

ผู้หญิง1:ที่เค้าคุยไว้ เพราะว่าเค้ารู้จักกับทางที่ปรีกษารัฐมนตรีท่องเที่ยว เค้าเป็นลูกศิษย์
ของศิลปินการ

ผู้ชาย1:อ้อออ

ผู้หญิง1:เค้าก็เลยจะมาช่วย

ผู้หญิง2:งานใหญ่เลยนะ

ผู้ชาย1:จะดัง ระดับประเทศแล้วนะนี้ฮ่าฮ่า ไม่ธรรมดาเนที่นี้ชาวบ้านเราก็มียกของขาย
ได้เล็กๆน้อยๆ ใครมีก็ขายก็กล้วย มีมะนาวก็มะนาวมาตามแหล่ง

ผู้หญิง2:เป็นรายได้กันนะ ไม่ต้องออกไปทำงานนอกเมืองกัน

ผู้ชาย1:จะได้มีรายได้ด้วย หมู่บ้านก็มีรายได้เพิ่ม คนในหมู่บ้านก็มีรายได้

ผู้หญิง1:แล้วพอปรับตรงนี้เสร็จแล้วใช้ไหมคะ คือที่ว่าจะไปตามบ้านอะคะ

ผู้ชาย1:อ้ออ

ผู้หญิง1:คือจะอย่างเช่น ของคุณนายมุนอะคะ

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้หญิง1:อาจจะลองให้สาริตอะไร แล้วเราก็จะทำภาพถ่าย ประกอบคำอธิบาย แล้วก็ทำ
เป็นป้ายสื่อความหมาย ติดตั้งไว้ที่บ้านอาจจะไปดูว่าทำเป็นมุมไหน หรืออะไรเงี้ยอะตะ เป็น จุดๆ
แล้วก็อาจจะขอความร่วมมือจากทุกบ้านอะคะ ให้รายละเอียด ในการทำแต่ละอย่าง และก็อาจจะมีการ
สอดแทรกภูมิปัญญาท้องถิ่นของมุสลิม สอดแทรกในการเลี้ยงแพะ เลี้ยงอะไร งาน
หัตถกรรมอะไรบ้างอะไรอย่างเงี้ยอะคะ ก็จะเป็นค้นหาอัตลักษณ์ของที่นี่ด้วยที่จะไม่เหมือนที่
อื่นอะคะ

ผู้ชาย1:คืออาจจะค้นหาอัตลักษณ์ภูมิปัญญาของหมู่.8นี้ว่ามีอะไร ค้นหาแล้วมันเป็นหน้า
อะไรของคนที่นี่

ผู้ชาย2:อย่าลืมว่า ของเรามันด้านปศุสัตว์ แพะ อะไรทางโน้นอะ

ผู้ชาย1:อ้อ ไอ้สมุนไพรอะมันมีพิมพ์ ใช้สมุนไพรจากธรรมชาติ ดอกอัญชัน เป็น
พวก นมแพะใช้นิดเดียวไม่มากหรอก น่าจะถามเค้าได้. เพราะว่าวันนั้น ผอ.อุตสาหกรรม นาย
เขงเขาบอกว่าถ้าเรามีอะไรตรงนี้เราก็มาร่วม ลงโครงการตรงนี้เพราะว่า ดร.ดาวแกทำเรื่อง
ฟอกหนังแพะ สอนให้ชาวบ้านฟอกหนังแพะแล้วก็มาทำเป็นผลิตภัณฑ์ กระเป๋าหนัง

ผู้หญิง2:ผลิตภัณฑ์จากแพะ

ผู้ชาย1:อ้อ เป็นหมวกควายบอย เป็นกระเป๋าใส่สตางค์ เป็นกระเป๋าสะพายอะไรเงี้ย
เป็นตัวหนึ่งเราก็มักได้ และก็ถ้าได้ทางคอมพิวเตอร์มาตรงนี้เราก็มักตั้ง

ผู้หญิง1:ตรงนี้ยังไม่มีสัญญาณไวไฟ ใช่ไหมคะ

ผู้ชาย1:ไวไฟเราติดเฉพาะบ้านที่เค้าขอ

ผู้หญิง1: อ้อ เพราะตรงนั้นมีมาตั้งสัญญาณไวไฟให้ด้วย

ผู้ชาย1: ครับ

ผู้หญิง1: เพราะว่าในป้ายแต่ละป้าย

ผู้ชาย1: พอดีเลยถ้าตั้งสัญญาณไวไฟเล็กๆก็มานั่งรอนั่นแหละ

ผู้หญิง1: อ้อๆ. แต่ละป้ายแต่ละจุดเราก็มีสัญลักษณ์คิวอาร์โคดอะคะ

ผู้ชาย1: ครับ

ผู้หญิง1: เมื่อสองไปก็เหมือนคือ ประมาณว่าเค้าก็จะเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กับที่นี่ด้วย

ผู้ชาย1: ครับ

ผู้หญิง1: ว่าที่นี่มีแหล่งท่องเที่ยวอะไรบ้าง

ผู้ชาย1: แต่ที่บอกว่าจะประชาสัมพันธ์ทางสื่อออกไปในเรื่องระบบคอมพิวเตอร์สื่อออกไปผมว่ามันกว้างไกลทั่วประเทศเลยนะ มันไม่ใช่เฉพาะแค่นี้สมมุติถ้านักศึกษาหาเที่ยว เป็น อบต. อบจ. หรือว่าเทศบาลที่ไหนมาเที่ยว มาจอดเค้ามีเวลาเค้าอาจจะเข้าจักรยานปั่นแบบที่เราโฆษณาออกไปในเฟสบุ๊ค ในไลน์ ในคอมพิวเตอร์ออกไปตรงนี้เค้าก็อาจจะนะ มีโครงการก็คิดว่านะ เพราะว่าเมื่อก่อนก็คิดกันพอดีมีนักศึกษามาดูงานกันบ่อยๆ ครับ พอถึงก็มาจอดรถที่มัสยิดปั๊บ เรายัง นะมาเช่าจักรยานปั่นท่องเที่ยว

ผู้หญิง1: แล้วพอทำตรงนี้เสร็จแล้วหลังจากนั้นเรายังไม่ทิ้งก็คือจะสอน คือจะทำแผนธุรกิจให้ว่า ในการทำทุกอย่างเนี่ยะรายจ่ายที่เกิดขึ้นมันจะมีอะไรบ้างแล้วรายได้ที่มันจะมีอะไรอะไรบ้าง เพื่อที่จะให้ชาวบ้านรู้ว่าเหมือนความเป็นอยู่ของที่นี่อะคะมันจะอยู่รอดต่อไป มันจะทำยังไง อะไอย่างเงี้ยอะคะ มีการทำแผนธุรกิจ

ผู้ชาย1: จะมาสร้างให้ผมขนาดนี้ ผมก็ต้องสานต่ออยู่แล้วอะ ผมไม่ทิ้งแน่นอน

ผู้หญิง1: ค่ะ

ผู้ชาย1: เรายังต้องสานให้ลูกหลานเราแหละ เพราะว่ามาทำแล้วก็คือทางนักศึกษากับทางอาจารย์ไปหมดพวกผมก็ไม่ทำ มันก็เสียตาย

ผู้หญิง1: อันนี้เค้ากลัวจะหายเค้าก็เลย แทนที่จะฝึกให้ผู้ใหญ่เป็นคนนำเที่ยว ก็จะเป็นฝึกเด็ก เป็นยุวมัคคุเทศก์ เป็นโครงการพอเสร็จแล้วก็มีโครงการของทางมหาลัยลงไปอีก เป็นยุวมัคคุเทศก์

ผู้ชาย1: พูดถึง ถ้าเป็นฝรั่งล่ะ เป็นต่างประเทศนะ

ผู้หญิง1: ถ้าเค้าจะมาอย่างงี้ใช้ไหมคะ

ผู้ชาย1: มีอะมีๆ

ผู้หญิง1: อาจจะมีเหมือนว่า ถ้าแรกๆอาจจะติดต่อไปทางว่าวันไหนที่จะมีมาก็อาจจะติดต่อทางนักศึกษามาลงไว้ก่อน

ผู้ชาย1: นักศึกษามาลงเป็นมัคคุเทศก์ก่อน

ผู้หญิง1:ใช่ค่ะ

ผู้ชาย1:เพราะว่าน้องๆเค้ายังพูดภาษาอังกฤษไม่คล่อง

ผู้หญิง1:หรือไม่อาจจะเทรนได้ในศัพท์ที่

ผู้ชาย1:ศัพท์ที่ใช้

ผู้หญิง1:ศัพท์ที่ใช้ ที่เค้าจะถามเป็นประจำๆ แล้วอะไรที่จะต้องตอบอะไรอย่างเงี้ยคะ
อาจจะทำอย่างนั้นไว้ให้

ผู้ชาย2:วันศุกร์อะตอนเรียน ศาสนาอะเราก็เพิ่มภาษาเข้าไปสักชั่วโมงก็ได้

ผู้ชาย1:ของเราที่มีสยิดนี้มีการสอน มุสลิมใหม่ครับ

ผู้หญิง1:ค่ะ

ผู้ชาย1:โดยจะสอนมุสลิมใหม่ที่เข้ามาว่า วิถีชาวไทยมุสลิมนี้มันต้องใช้มีชีวิตประจำวัน
ต้องทำอะไรบ้าง ต้อง ระบบของอิสลาม การเดินของอิสลามต้องเป็นยังไง การกินกานนอนการ
อยู่การปฏิบัติเป็นยังไง

ผู้หญิง1:ค่ะ เพราะว่าอย่างตอนแรกๆอะ เราอาจจะมีการช่วยกันคิดว่า แต่ละบ้านนะ ทำ
เป็นภาษาอังกฤษไว้ว่าศัพท์เฉพาะที่สำคัญ อันนี้เรียกว่าอะไรๆ ให้เค้าได้ดู

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้หญิง1:เดี๋ยวจะเชิญอาจารย์มาพูด เพราะวันนั้นเค้าไปประชุมกับทางมหาลัย.

ผู้ชาย1:ครับ. เพราะว่าตรงเนี่ยะผมก็บอกกับนายอำเภอไปแล้วไงผมบอกว่า ผมเนี่ยะ
บอกทางพัฒนาการอำเภอไปว่า พัฒนาการอำเภอเค้าจะสนับสนุนเรื่องดินไป ก็เดี๋ยวจะได้มา
ร่วมกันทีเดียวเลย

ผู้หญิง1:ค่ะ

ผู้ชาย1:เพราะว่าตอนนั้นเค้าก็ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่อง การศึกษาด้วย ถ้าตรงนี้เกิด
มาปุ๊บ ทางกองพัฒนาการอำเภอก็จะประชาสัมพันธ์ไปตามจังหวัดต่างๆตามเว็บไซต์ตามอะไร
ของเขาไป เดียวก็จะมีคนมาดูงานตรงนี้ด้วยครับ

ผู้หญิง1:อ้ออ

ผู้ชาย1:จะได้ร่วมกันหลายๆชุมชน

ผู้หญิง1:ใช่ค่ะ เพราะว่าอย่างน้อยๆถ้ายังไม่ค่อยมีคนมา ก็เนี่ยะคะจะมีจากทาง
นักศึกษาไม่ต่ำกว่า500คนลงมาแต่ละเทอม

ผู้ชาย1:ครับ แต่ผมคาดหวังว่า คาดหวังว่า จากมหาลัยศิลปากรเนี่ยะ จะไม่ใช่มหาลัย
เดียว จุฬาลงกรณ์ ที่ผมทำเรื่องริโซเคิลเรื่องขยะ เดียวผมก็จะเชิญท่านมาร่วมโครงการนี้ด้วย

ผู้หญิง1:ค่ะ

ผู้ชาย1:แล้วก็ของราชภัฏเพชร ราชภัฏสวนดุสิตนี่ก็ทำอยู่ อาจจะเป็นได้หลายๆ ที่อะ
ครับ ถ้าเป็นไปได้อะนะ คาดหวังที่เป็นไปได้เนี่ยะมันน่าจะขยับขึ้นไปเรื่อยๆถ้ามันดีแล้วเนี่ยะ พวก

น้ำมันก็จะปากต่อปาก สื่อสารที่ทางนักศึกษา ทางอาจารย์ทางอะไรน้ำมันก็จะช่วยส่งไปอีก. พอคนมากก็ต้องลงเว็บไซต์ ลงไลน์ ลงเฟสไป ก็สื่อสารกันง่าย

ผู้หญิง1:ใช่ ไปเที่ยวแต่ละที่ลงว่าไปเที่ยวที่ไหนบ้าง

ผู้ชาย1:วันนี้มาเที่ยวที่ ม.8บายสามพระยานะ ตรงนี้เค้ามีแบบนี้ๆ ผมว่า มันก็ดี

ผู้หญิง1:อาจจะมีการโปรโมชันแรกๆว่า จากถ้าเราลงไว้ว่าหยุดจกยาน15บาท ถ้าใครโพสต์ลงเฟสบุ๊คเหลือ10บาท. ฮ่าๆ อะไรอย่างงั้นแต่ละที่เค้าก็ทำกันเยอะอะคะ

ผู้ชาย1:อ้อถ้าใครช่วยโปรโมชันให้มะ จะช่วยลดราคาให้

ผู้หญิง1:ใช่ๆ อะไรอย่างงี้

ผู้ชาย1:แต่จริงๆผมว่า หนึ่งในถ้าเรามีปั่นจักรยานนะผมว่า เขาไม่มาปั่นช่วงแดดร้อนๆ อย่างงี้หรือก เขาอาจมาปั่นช่วง เช้า หรือเย็นๆ คือช่วงนี้หนึ่งได้การออกกำลังกาย สองได้มาดูระบบแบบปั่นขยะสูดอากาศบริสุทธิ์ และก็ออกกำลังกายและก็ดูระบบว่าบ้านนี้เลี้ยงแพะนะ บ้านนี้เค้าทำหัตถกรรม บ้านนี้เลี้ยงวัวขุน บ้านนี้เลี้ยงโคนม บ้านนี้เค้าปลูกผักสวนครัวแล้วกินได้ คิดว่าคนเค้าอยากมาศึกษานะ

ผู้หญิง1:อ้อฮิ

ผู้ชาย1:เพราะว่า คนเขาท่องเที่ยววันหยุดชดเชยวันอะไร เยอะแยะมากมาย อาจจะเข้าระบบไปดูตรงนี้ ผมคิดนะ น่าจะมากด้วย

ผู้หญิง1:เดี๋ยวให้อาจารย์มาแล้วว่าตอนที่เค้าไปดูงานว่าเป็นยังไง

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้ชาย5:ที่แรกที่ผมไปดูงานที่สงขลาอะครับ จะมีสองชุมชนที่ คือ ชุมชนคลองแดน กับรำแดง สองชุมชนนี้เค้าจะเป็นชุมชนตัวอย่างที่มีการร่วมมือกับฝ่ายวิชาการ กับฝ่ายราชการภายนอกอะครับในการพัฒนาพื้นที่อะครับ ก็คือว่าจากที่ผมไปดูมานี้คือจุดเด่นของชุมชนนี้ก็คือว่าอะตัวชุมชนเค้ามีความเข้มแข็งอยู่แล้ว คือมีการสื่อสารกัน ในระหว่างชุมชนว่าเรามีอะไรอยากจะสื่อสารอะไร อยากจะพัฒนาอะไร เงี้ยะเค้าก็มีการสื่อสารร่วมกันอะครับก็มีความเข้มแข็ง คนในชุมชนและก็นำหมู่บ้าน ชุมชนนี้เค้าเป็นชุมชนพุทธนะครับเค้าก็จะมีมีการสื่อสารกับทางเจ้าอาวาสกับทางวัดอย่างงี้ด้วยอะครับ เค้าก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีแล้วก็ เอ้ออ มีการสนับสนุนเรื่องงานวิจัยจากฝ่ายวิชาการภายนอกอะครับ มหาลัยก็ร่วมมือเต็มที่ในการร่วมพัฒนาชุมชน ก็อย่างชุมชนคลองแดน อยู่ที่นครศรีธรรมราชนะครับ ผมไปดูก็คือว่าเค้า เค้าจะพัฒนา เป็นในลักษณะที่ว่า ไม่ได้สร้างสิ่งใหม่ให้ชุมชน แต่ว่าเอาสิ่งที่มีอยู่เป็นเอกลักษณ์ ทางวัฒนธรรมทางสมมุติเค้ามีงานหัตถกรรมอย่างเครื่องจักรสานอะไรอย่างเงี้ยะ เค้าก็จะเอามาแสดง เอามาโชว์ให้คนที่อยู่ภายนอกเค้ามาเที่ยวมาเยี่ยมเยือนเงี้ยะเค้าก็ได้รับรู้อะครับ เอ้ออ

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้ชาย5:ผ่านอะไรที่ชุมชนเค้าจะมีเหมือนตลาดนัดอะครับเป็นเหมือนตลาดน้ำอะครับ มันจะมีคลองห่านฟ้า ตลาดนัดตรงนี้ก็จะจัดสัปดาห์ละครั้งเพื่อให้คนในชุมชนทุกคนนี้เข้ามามี

ส่วนร่วมในการทำอะไร ในการเอ่อ เอาของของตัวเองมาขาย แต่ถามว่ามันเป็นงานประจำของชาวบ้านไหม ไม่ใช่รับงานประจำของชาวบ้านก็คือ งานดั้งเดิมที่เค้าทำอยู่แล้ว ทำพวกงานเกษตร ทำสวนทำไร่ ทั่วไป แต่ว่าตรงนี้ก็จะเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทุกคนมาทำร่วมกัน มาขายของของนี่ก็คือของจากชุมชนนี้แหละครับ

ผู้ชาย1:ที่เราปลูก

ผู้ชาย5:ครับใช้ครับ บางทีเอาผลิตพันทางการเกษตรมาแปรรูป หรือว่าเป็นเครื่องจักรสาน หรือว่าบางคนขายน้ำผลไม้จะครับน้ำสมุนไพรรที่ทำจากชุมชนเอง แล้ววัสดุที่ใช้ที่ผมไปดูมาก็คือ เค้าจะทำเป็นใช้วัสดุจากธรรมชาติอะครับ เพื่อทำเป็นภาชนะ บางทีเอากะบอกไม้ไผ่จะครับแล้วก็ เอามาเหลาเอามาทำให้มันดูดีอะครับแล้วก็ทำเป็นภาชนะออกมาซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของเค้าเลยอะครับ ซึ่งอย่างนี้ นักท่องเที่ยวเค้าซื้อไปเค้าก็สามารถเก็บไปเป็นที่ระลึกได้ด้วย เพราะมันก็จะมียุทธลักษณะชุมชนคลองแดนอะไรอย่างนี้จะครับ ก็คือเป็นการผสมผสานประยุกต์ใช้สิ่งที่มีในชุมชนอยู่แล้วอะครับให้มันเกิดความคิดสร้างสรรค์ แล้วก็สร้างรายได้ให้คนในชุมชนด้วยอะครับ และก็นอกจากนี้เค้าสิ่งที่เค้าทำอีกอย่างหนึ่งอะครับก็คือเค้าทำโฮมสเตย์อะครับ ก็คือให้นักท่องเที่ยวภายนอกให้มาพักอยู่ในบ้านที่ซึ่งจะมีการจัดมาตรฐานอะไรต่างๆให้เป็นไปตามลักษณะของโฮมสเตย์อยู่แล้วอะครับ แต่ว่าสิ่งที่คงไว้ก็คือ วิถีชีวิตแล้วก็ความเป็นดั้งเดิมของคนในชุมชน เพราะฉะนั้นผมเลยมองว่าสิ่งที่มันจะทำให้โอการจัดการลักษณะเชิงท่องเที่ยวยั่งยืนได้ เราต้องคงความเป็นเอกลักษณ์ไว้ ไม่ใช่สร้างสิ่งใหม่ไม่ใช่สร้างเซเว่นอีเลว่นหรือสร้างอะไรพวกนี้เลย แต่ว่าเราเอาของที่เรามีนี้มาพัฒนาให้มันเป็นรูปแบบ เป็นมาตรฐานการจัดการที่ดีขึ้น แล้วก็เอ่ออีกชุมชนหนึ่งที่ผมไปดูนะครับ ผมจะพูดคร่าว ๆ นะครับไม่ได้ตามสไลด์ นะครับ

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้ชาย5:แต่ก็ชุมชนรำแดง จะอยู่ในสงขลาครับ จุดเด่นของเค้า อย่างหนึ่งก็คือว่าเค้าสร้างสถานการณ์เรียนรู้ครับชุมชนนี้เขาเด่นเรื่องการเรียนรู้ เค้าอาจจะไม่ได้มีเส้นทางจักรยานหรือว่าอะไรนะครับ แต่ว่าชุมชนนี้ เค้าจะมีการใช้ของในพื้นที่เหมือนกัน ในการสร้างบ้าน เค้าจะมีต้นตาลเยอะครับ และเค้าจะทำผลิตภัณฑ์จากต้นตาล จะมีฝ้าบ้านอะครับที่เค้าจะทำเป็นสำเร็จรูปครับ

ผู้ชาย1:อ้อ

ผู้ชาย5:เป็นแผ่นๆ ซึ่งตรงนี้ ได้รับการร่วมมือหน่วยงานภายนอกด้วยนะครับ ในการร่วมพัฒนา แต่ว่าของนี้เอามาจากชุมชนเลย ไม่ว่าจะเป็นการใช้สร้างบ้านที่ทำจากตัวใบตาลอะครับ ตรงนี้ก็ขายแบบไม่แพงอะครับ ประมาณร้อยสองร้อยบาทอะครับเพื่อที่จะให้ชาวบ้านนี้สามารถซื้อได้หรืออะไรอย่างนี้จะครับ แต่ว่าของก็คือมาจากในชุมชน

ผู้ชาย1:ในชุมชน ครับ

ผู้ชาย5:และนอกจากนี้ฐานการเรียนรู้คำก็จะมีนะครับ เพื่อที่จะรองรับคนภายนอกที่
 คำต้องการที่จะมาเรียนรู้

ผู้ชาย1:มาศึกษา

ผู้ชาย5:ใช่ครับ ฐานการเรียนรู้จะเป็นลักษณะ ยังไง เป็นบ้านตัวอย่างนะครับ มีบ้านที่
 เป็นทรงไทย เอ่อทรงที่เป็นเอกลักษณ์ของของในพื้นที่นั้นนะครับ ก็ให้คนนี้เค้าไป สิ่งที่น่าสนใจ
 คือ เค้าทำป้ายสื่อความหมายก็คือว่าเค้ามีคำอธิบายอะครับว่าตรงนั้นมันคืออะไร เค้าสื่อ
 ความหมายโดยที่ไม่ใช่ใช้แค่ตัวอักษรอธิบายก็คือว่าเค้ามีรูปภาพด้วยครับ สมมุติเรื่องงาน
 หัตถกรรมเรื่องการสร้างบ้านอย่างนี้นะครับทำยังไง เค้าจะมีรูปภาพให้เลยว่า เอ่อ ในพื้นที่นี้เค้า
 ทำสิ่งนี้เค้ามีวิธีการยังงี้บ้าง หนึ่ง สอง สาม สี่ แต่ว่าบางทีเค้าจะทำเป็นลักษณะของอินโฟกราฟ
 ฟิคด้วย อินโฟกราฟฟิคก็คือเอ่อ ทำให้เห็นภาพครับ สมมุติวาดรูปในชุมชนแผนที่ในชุมชน วาด
 รูปเสร็จก็จะมีการบอกว่าตรงนี้ในจุดนี้ๆในชุมชนนี้มีของอะไรบ้างนะครับ ซึ่งผมมองว่าตรงนี้
 เป็นไอเดียที่ดีมาก เพราะว่าการที่คนภายนอกเค้าจะเข้ามานี้ก็รู้ว่าในชุมชนนี้มีอะไร ถ้าเราทำ
 บ้ายสื่อความหมายป้ายที่แสดงข้อมูลตรงนี้ก็ช่วยบอกได้ว่าทำให้นักท่องเที่ยวเข้าใจว่าใน
 ชุมชนนี้มีของอะไรบ้างและเค้าต้องไปตรงไหน อะไร้อะครับ นี่ก็เป็นไอเดียหนึ่งที่ผมได้มานะ
 ครับ แต่ว่าเราต้องดึงสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ สิ่งที่เป็นจุดเด่น

ผู้ชาย1:ของหมู่บ้าน

ผู้ชาย5:ของเรานะครับ เท่าที่เราจะทำได้นะครับคือ ดึงออกมาพยายามทำให้เค้าเห็น
 อย่างชุมชนทั้งสองชุมชนนี้เค้าจะมีสิ่งหนึ่งที่เหมือนกันคือที่ผมสังเกตนะ คือเค้าจะมีการทำ
 สโลแกน คือเป็นคำคมประจำหมู่บ้านอย่างงี้อะครับ

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้ชาย5:อย่างชุมชนคลองแบนที่ผมบอกว่ามีโฮมสเตย์มีตลาดนัดและก็มีคลองผ่านนี้เค้า
 ก็จะมีลอน มีคำที่เป็นสำนวน

ผู้ชาย1:ครับ ของหมู่บ้านเขา

ผู้ชาย5:ครับ หรือว่าอย่างชุมชนรำแดงอย่างนี้ เค้าก็จะมีวิถีชีวิตที่ผ่านอธิบายผ่าน
 สำนวนสั้นๆเลย คือ “โหนด นา ไร่ คน” คือสี่คำนี้มันก็จะสื่อให้เห็นคนในชุมชนเค้าถึงว่า มี
 ตาลโหนด ต้นตาล ที่เป็นทรัพยากรหลักในชุมชน มารำนา มีการปลูกไผ่เอาไผ่มาประยุกต์ใช้
 ในงานต่างๆได้นะครับ แล้วก็ คน คำว่าคนนี้ก็สื่อ ความเข้มแข็งความร่วมมือกันระหว่างคนใน
 ชุมชน

ผู้ชาย1:ใช้ภาษาได้ สั้นๆ แต่มีความหมาย

ผู้ชาย5: ใช่ครับ เพราะฉะนั้นผมมองว่า วิธีการสื่อคำพูดสื่อความหมายด้วยสำนวนอย่างนี้ก็
 เป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมการรับรู้จากภายนอกได้ครับว่า สั้นๆครับว่าของในชุมชนเรามีอะไร
 ครับ มีอะไรจะเสริมไหม

ผู้ชาย6:ของอาจารย์จะพูดครบถ้วนแล้วอะครับ ในส่วนตลาดที่บอกว่าจัดทุกวันเสาร์อะครับ ตรงนั้นอะมันจะเป็นสถานที่ที่มีเรื่องเล่า ว่าเป็นแม่น้ำอะครับเป็นคลองที่คั่นไว้ระหว่างสองจังหวัดจะเป็นของสงขลา กับฝั่งของนครศรีครับ

ผู้ชาย1:อ้อถึงเรียก คลองแดนไช้มะ เป็นตำนานอยู่เป็นคลองระหว่างกันแดน

ผู้ชาย6:ตรงนั้นจะมีที่มาของเรื่องอะครับแล้วก็เหมือนกับเป็นแหล่งท่องเที่ยวด้วยที่ว่าคนข้างนอกที่เค้ารับรู้เรื่องคลองแดนแล้วก็อยากจะมาดูวิถีชีวิตตรงนี้อะครับ

ผู้ชาย5:สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะสื่อก็คือ ควรจะมีการทำ กิจกรรมหรือทำป้ายอะไรที่สร้างเรื่องราวอะครับก็คือควรจะมีสิ่งที่มันเป็นประวัติความเป็นมาของชุมชนอะครับที่เราดูแล้วน่าสนใจ ดูแล้วมีคุณค่าอะครับ แล้วเราก็นำไปให้เค้าเห็นผ่านการพูด ผ่านการประชาสัมพันธ์ป้าย เออ บนช่องทางต่างๆอะครับให้เค้ารับรู้โดยตรงคลองแดนก็เหมือนกันเค้าบอกว่า คลองที่พัดผ่านนั้นมันเป็นจุดที่แบ่งสองจังหวัดเลยอะครับ เค้าก็พยายามสื่อผ่านป้าย ผ่านถ้อยคำผ่านอะไรอย่างนี้อะครับ นอกจากโชว์ของที่เรามีในชุมชนอย่างจ๊ะจ๋าเราก็มีการโชว์เรื่องราวด้วยครับ

ผู้ชาย1:ประวัติความเป็นมา

ผู้ชาย5:ใช้ครับแต่ว่าต้อง เราก็ต้องอาจหาวิธีการเล่าที่มันดูน่าสนใจหรือว่า น่าค้นหาอะครับก็น่าจะสร้างความสนใจให้กับผู้ที่มาเยี่ยมชมอะครับ

ผู้หญิง1: อันนี้คือเดี่ยวอาจจะสรุปตรงรู้เส้นทางอะคะที่ว่าตอนแรกมันววน

ผู้ชาย5:ปักเล่าเรื่องอำเภอนาหวายแล้วใช้ใหม่ การปลูกหญ้า แต่ว่าช่วงนี้อาจจะเป็นฤดูที่อาจจะไม่เหมาะเท่าไร

ผู้ชาย1:หญ้าแฝกก็ได้ครับอาจารย์ แต่ถ้าเป็นปอเทืองผมว่าต้องหวานตั้งแต่มีผลอะ พอไม่มีผลแล้วไม่หวานมันจะไม่ออก

ผู้ชาย5:แต่ปอเทืองผมว่าน่าจะสวยมากเลยนะ

ผู้ชาย1:สวย ดอกมันเหลืองอะ สวยด้วย จ๊วตรงหวานใบมันจะออกขึ้นมาใหม่ ฤดูหนาวแล้วไปชนฤดูแล้วอีกผมกลัวเรื่องน้ำอีก

ผู้ชาย5:ครับ

ผู้หญิง1:แล้วก็ทางผู้ใหญ่เสนอว่าจะมีช่วงวันพืชมงคลแต่ป็นจันทรยานวันพืชมงคลแต่ที่นี้เปลี่ยนมาเป็นกิจกรรมปลูกหญ้าแฝกในวันพืชมงคล

ผู้ชาย5:อืม

ผู้หญิง1:เพราะว่าในหลวงก็เคยมาปลูกให้ตรงนี้

ผู้ชาย1:วันไหนก็ได้ในเดือนธันวาคม ก่อนหรือหลัง

ผู้ชาย5:ในช่วงเดือนธันวานี้จะเป็นช่วงที่ทำกิจกรรมได้ เพราะเป็นเดือนของพ่อ ไร่ใหม่

ฮะ

ผู้ชาย1:ใช่ ทั้งเดือนแหละ เราจะทำเพื่อพ่อได้ทั้งเดือน อาจจะมาปลูกหญ้าแฝกนักศึกษา มาร่วม ผมเอาชาวบ้านมาร่วม

ผู้ชาย5:เพราะว่าผมจะสานกับทางคณะอะครับ ให้เด็กเข้ามาช่วยบำเพ็ญประโยชน์ ช่วย พัฒนาพื้นที่ในเรื่องปลูกหญ้าแฝก ปลูกปอเทืองในนาหาคณะอะครับ

ผู้ชาย1:ครับ

ผู้ชาย5:ทีหนึ่งก็อาจจะเป็นหลักร้อยคนอะครับ อาจจะให้เข้ามาช่วยพัฒนาศักยภาพหรือ ว่าปรับปรุงเส้นทางจักรยานด้วย ก็เป็นรูปที่แบบช่วยอะครับ

ผู้ชาย1:มันก็มีอีกเจ้าหนึ่งครับ เจ้านี้เขาไม่ได้อยู่ในโครงการหมู่.8ผม แต่ก็อยากจะให้ เค้าเข้าร่วมโครงการด้วย เพราะว่าก็เป็นมุสลิมด้วยกันแต่เค้าอยู่ฝั่งเทศบาล อาจจะเลยไปสัก สองร้อยเมตรได้ เค้าก็ทำ หลายกิจกรรมนะมีปลูกมะนาว มีทำเห็ดมีปลูกถั่วงอก ต้นอ่อน ทานตะวัน ก็ทำกิจกรรมเกษตรผสมผสาน ครับ จะขอร่วมด้วยใจ คืออยู่นอกหมู่.8ก็ไม่ใช่ไรแต่ ว่าเสนอเข้ามาในโครงการนี้ด้วยแต่อาจจะอยู่ออกไปทางเส้นตะวันออกอะ ไปสักสองร้อยเมตร

ผู้หญิง3:ในบริเวณโรงเรียนมัธยม

ผู้ชาย5:ครับๆ

ผู้ชาย1:เดี๋ยวเรามาจัดเส้นทางใหม่กันดีกว่า ผมว่ามันอาจจะวุ่น

ผู้ชาย5:จากที่คุยกับผู้ใหญ่บ้านครั้งก่อน มันจะเป็นจุดหลักๆที่เราได้มาร์คเอาไว้ แต่ถ้า ในมุมมองของนักท่องเที่ยวมันอาจจะ

ผู้ชาย1:วกไปวนมาอยู่

ผู้ชาย5:ใช่ครับ

ผู้ชาย1:อาจจะเป็นที่มัธยม จุดเริ่มต้น แล้วก็ไปที่ศาลา สมานฉันท์ แล้วก็ไปที่บ้านผู้ช่วย สายัณห์นี่ไปดูพะเนมใกล้ๆตรงนั้นเลย แล้วก็มาที่สหกรณ์เลย มาที่ประปามาที่บ้านอำนาจแล้วก็ ยิ่งตรงไปที่อ่างเก็บน้ำเลยนี่ วนไปนี่ คือไปนี่ๆแล้ววนมานี่เลยอะครับ

ผู้ชาย5:เห็นว่ามันจะเริ่มที่มัธยม

ผู้หญิง1:เห็นผู้ใหญ่ว่าจะตั้งศูนย์จักรยานอะคะ จะตั้งตรงฝั่งตรงข้ามสหกรณ์อะคะ แต่ที่นี้ พอมานะจักรยานตรงนี้

ผู้ชาย1:อ้อมมันก็ลำบากใช้มะ

ผู้หญิง1:ใช่คะ

ผู้ชาย1:อย่างงี้ก็ได้ครับ ถ้าเกิดศูนย์จักรยานอยู่ตรงข้ามกับศูนย์รับนมนี้เราก็เริ่มจากตรง นี้ไป

ผู้หญิง1:คะ เริ่มต้นจากศูนย์รับนม เป็นที่แรก นะคะแล้วก็ไปประปา

ผู้ชาย1:ไปศูนย์รับนม ไปประปา ไปศูนย์เด็กเล็กแล้วก็มาบ้านอำนาจนี่ แล้วก็ไปอ่างเก็บ น้ำแล้วก็ไปบ้านเสรี อันนี้สิบสามนี้ของใครครับ

ผู้หญิง1:อันนี้เห็นว่าโกเส็ง

ผู้ชาย1:โกเส้ง อ่าที่นี้ต้องตีย้อนกลับมาอีกรอบ โอพวกนี้มันอยู่ในหมู่บ้านนี้ ยังงงนะ เข้ามา อันนี้ถ้าไปบ้านโกเส้งก็ย้อนมาปศุสัตว์แล้วก็มาที่กาชาด มาที่ศาลา แล้วก็ต้องออกไรไปนี่เลย ถ้างั้นอะ ต้องออกไรไปที่จรวศรี

ผู้หญิง1:อันนี้เกษตรผสมผสานนะคะ

ผู้ชาย1:ใช่ครับ เดี่ยวพาไปดูอีกทีหนึ่ง ที่ผมเห็นนี้ยังไม่ได้ลงมะดินะ

ผู้หญิง1:เดี๋ยววันนี้หนูจะเอากลับไปเปลี่ยนแล้วพรุ่งนี้จะเอาตัวนี้มาให้ดูอีกทีหนึ่ง แล้วถ้าสมมุติเค้ามาเป็นหมู่คณะเราจะได้สูงสุดเท่าไรอะคะ

ผู้ชาย1:เป็นร้อยคนเข้าได้ไหมนะ

ผู้หญิง3:ร้อยคนมันจุกอยู่แล้ว กว้างคะ

ผู้หญิง1:เป็นที่สุดท้ายก็เหมาะนะคะ

ผู้ชาย1:ถ่ายรูปข้าวมาให้ดูด้วย

ผู้หญิง3:ใช่ เมนูเสนอ อีๆ

ผู้ชาย1:โห เดี่ยวจะบอกผู้ใหญ่ ข้าวไม่ต้องเลี้ยงได้ไหม ฮ่าๆ

ผู้หญิง3:ก็ถ้าจะมาก็บอกจำนวนคนเท่าไรเราก็จะได้ทำถูกใจ

ผู้ชาย1:เค้าไม่ได้มาครั้งเดียวนะเค้ามาบ่อย

ผู้หญิง1:ก็อาจจะมีการแบบว่า ชุดเท่านี้ราคาเท่าไรและเราก็นำเสนอที่จุดนี้เลย

ผู้ชาย1:อ่านี้เป็นจุดขายด้วย

ผู้หญิง3:นี่เสนอ เมนูอาหารนี้ให้รับประทานฟรีคะ แล้วก็ยังมีของขายที่ละลิก

ผู้หญิง1:อาจจะให้ชิมก่อน

ผู้ชาย1:ชุดแรกอาจจะฟรีก่อน

ผู้หญิง1:ฟรีวันเปิดงาน

ผู้ชาย1:อ่าใช่ อันนั้นได้ๆ แต่ถ้าฟรีทุกชุดนี้เสร็จแน่ อีๆๆ

ผู้หญิง1:เป็นบ้านแรกที่หายไปเพราะต้นทุนหมด

ผู้ชาย1:เดี๋ยวบอกผู้ใหญ่ขอเลิกโครงการได้ไหม ฮ่าๆๆ

ผู้หญิง1:มันก็เหมาะที่จะเป็นจุดสุดท้ายนะคะ

ผู้หญิง3:จุดสุดท้าย และอนาคตนี้จะตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้การเกษตร

ผู้ชาย1:ก็มันก็เป็นได้ยูแล้วถ้าหากว่าเราเอาเข้าโครงการเหล่านี้มันก็อยู่อย่างจ้อยอยู่แล้ว เค้าไม่ได้ทำแค่นี้เดี๋ยวมันจะลงเว็บไซต์ ลงอะไรโฆษณาออกไปให้

ผู้ชาย3:พูดถึงเรื่องไอทีอะครับผมเพิ่งติดต่อไปทางคณะ คือทางคณะมีคอมพิวเตอร์อยู่ ราวๆสิบกว่าเครื่องที่ไม่ได้ใช้งานแล้วแต่ยังใช้งานได้ ทางคณะพร้อมจะบริจาคอะครับ ที่นี้ผมจะประสานทางนี้เผื่อว่าทางชุมชนนี้ต้องการเพื่อที่จะเอามาพัฒนาเว็บไซต์เรื่องประชาสัมพันธ์ และก็เรื่องของการเรียนรู้ให้คนในชุมชนเรื่องการใช้อินเทอร์เน็ตอะครับ แต่ว่าเดี๋ยวอาจจะต้องหาสถานที่ตั้งคอมพิวเตอร์หนึ่งนะครับ

ผู้ชาย1:สถานที่ผมใช้ศูนย์เจียร์ไรฟลอกเกานี้มันกว้าง ตรงข้ามกับศูนย์รับนมดิบนี้ผม
คุยกะ ผอ.กรมอุตสาหกรรมและ แกบอ กยังงี้ก็ได้ให้มันใช้ให้มันเกิดประโยชน์ เขายินดีที่จะให้
เป็นของชุมชนเลย ที่นี้ผมรอ ดร.ดาวอยู่ เขาจะมาสอนให้เจาะหนังแพะ แล้วเอามาทำกระเป่า
หมวกควาบอก ขายเป็นสินค้าโอท็อปนี้แหละ ก็เอาตรงนี้เข้ามาร่วมโครงการด้วยครับ

ผู้ชาย3:อ้อ

ผู้ชาย1:ได้โทรไปคุยกะท่านอีกทีครับเรื่องตรงคอมพิวเตอร์ด้วย เรื่องศูนย์การเรียนรู้
ด้วย

ผู้ชาย3:อ้อ

ผู้หญิง1:เพราะอันนี้ตอนแรกก็เกริ่นกับผู้ใหญ่ไปแล้วคะว่าถ้าทำเสร็จแล้วจะมีทาง
นักศึกษามาลงคะ เพื่อเป็นการทำรายได้

ผู้ชาย1:นำร่องก่อน

ผู้หญิง1:ใช่คะแล้วทางผู้ใหญ่อีกบอกว่าติดทางจุฬาอยู่เหมือนกันเค้าก็คือจะเชิญไปทาง
โน้นด้วย

ผู้ชาย1:เชิญเจ้าภาพด้วย เชิญจากจุฬาด้วยและเดี่ยวพัฒนาการอำเภอเดี่ยวแกก็มาคน
ศึกษาดูงานมาแกก็เอามาลงทางนี้ด้วยครับ เพราะพวกนั้นเค้ามาแล้วมาจากจังหวัดต่างๆนี้เค้า
ไม่ได้ มาเข้ากลับเย็น มีมาพัก ก็อาจจะมาลงที่หมู่บ้านนี้ช่วงเย็น มาปั่นจักรยาน ออกกำลังกายดู
ที่ ตรงนี้ผมคิดว่าเป็นไปได้สุดครับ

ผู้หญิง1:ท่านอื่นๆมีอะไรจะนำเสนอไหมคะ

ผู้ชาย1:ครูอืดๆ มีอะไรจะเสนอทางอาจารย์ทางนี้ไหมอะ แล้วทางศูนย์อะ

ผู้ชาย2:ไม่มีครับ สนับสนุนอย่างเดียว ติดขัดอะไรก็บอก อ่าๆ

ผู้ชาย1:จริงปะหนะ อ่าๆ

ผู้ชาย2:เอาเบอร์ไว้ด้วยนะ 082

ผู้ชาย1:เดี่ยวๆใจเย็นๆ พี่บ๊ีกเปลี่ยนเบอร์บ่อย เอาใหม่

ผู้ชาย2:082-552-6007 เบอร์เดียว ไม่เคยเปลี่ยน พวกท่านหะเปลี่ยนกันเอง

ผู้ชาย1:อ่าๆ โทรไปก็ไม่ได้ไม่เคยเปลี่ยน เวลาทำอะไรก็จากหมู่บ้านไม่เคยติดครับ อ่าๆ
แต่ผมว่าที่จัดการยากเลยมีอยู่เรื่องหนึ่งครับคือเรื่องขยะ จัดการขยะจัดการยากมากเลย เข้า
เรื่อง อบต.แล้วอะไรก็แล้ว แต่ผมก็ยังดำเนินการในส่วนที่ได้ไปก่อน ถ้าเราไม่ทำอะ มันก็ไม่ดี
ดีกว่าไม่ทำ จะได้หน่อยได้มากก็ทำไปเรื่อยๆ เขียนป้ายไปติดไว้ตามที่ทิ้งขยะและนี่เขียนว่า ให้ทิ้ง
ขยะตรงนี้ เขาก็ไม่ฟังจะไปทิ้ง มันไม่ทิ้งข้างบ้าน ทั้งตรงอื่นนี่

ผู้ชาย2:อย่าลืมหนะถ้าทำศูนย์ขยะบึงนะรับตบเลยนะที่ไหนๆทั่วประเทศ

ผู้ชาย1:รับมาลงเลย กลายเป็นศูนย์ขยะเลย ไม่ใช่ศูนย์การเรียนรู้และที่นี้อ่าๆๆๆ
แก้ปัญหานี้ไม่ตกอีก กลายเป็นศูนย์ขยะไปแล้ว

ผู้หญิง3:ไม่ได้

ผู้ชาย1:ไม่ได้ ต้องแก้ ต้องแก้ไปทั้งที่อื่นเราก็ตัดให้เทศบาล ปิดให้อบต.มีรถเก็บขยะ
ถ้าอบต.มีรถเก็บขยะนะ ใครมาทั้งนี้เราก็ตัดแหละ ถ้าไม่เจอปรับต้องมีมาตรการเด็ดขาด

ผู้ชาย2:อาจจะไปสู่มดูด้วยว่าใครมาทั้ง

ผู้ชาย1:มันไม่ใช่คนในชุมชน ขยะนี้บางคนเอามาเทยวเห็นป่าเยอะๆนี่ก็จะสวยงาม
เอาขยะมาทั้ง แต่ไม่เป็นไรถ้าเราแก้ดีกว่าไม่แก้เลย ปัญหาเราต้องแก้ถ้าเราไม่แก้ละเลยนี้มัน
ก็ไม่ดีก็กลายเป็นปัญหาใหญ่ เดี่ยวก็มีร่วมกันนายอำเภออะนะ อบต.ด้วยก็แก้ได้บ้างเป็น
บางส่วน ทางอาจารย์จะมีอะไรที่จะรื้อจะไปดูจุดรื้อว่าพรงนี้

ผู้หญิง1:เดี๋ยวหนูไปดูจุดก็ได้ แล้วเดี๋ยวพรงนี้มาใหม่แล้วพรงนี้ใครมาบ้างคะ

ผู้ชาย1:แล้วพรงนี้จะให้ชุดนี้มาอีกไหม

ผู้หญิง1:ได้ค่ะเดี๋ยวหนูคอนเฟิร์มเวลาอีกที